

jeho podstatně určuje, prodává, na prodej vystavuje nebo jinak do oběhu dává, aniž by zboží to tu váhu, míru neb počet, vlastnost neb jakost mělo, dopouští se přečinu a trestá se tuhým vězením až do 6 měsíců nebo peněžní pokutou až do 1000 zl. Článek 4 stanoví: Přestupku se dopouští a trestá se vězením až do 2 měsíců nebo peněžní pokutou do 300 zl.: Kdo zboží svrchu naznačené nedbalým způsobem prodává, ke koupi nabízí neb jinak do obchodu dává; kdo zkažené neb dotýčnému účelu neodpovídající zboží prodává, ke koupi nabízí neb jinak do oběhu dává a tuto vlastnost zamlčí; kdo zboží v zapovězené jakosti, směšenině neb množství vyrábí, prodává, ke koupi nabízí neb jinak do oběhu dává; kdo zboží, které nařízením dle ustanovení tohoto návrhu zákona vydaným jen s výslovným označením množství (váha, míra, počet) neb jeho vlastností prodáváno neb jinak do oběhu dáno býti může, bez tohoto označení nebo s označením, předpisu neodpovídajícím, prodává, na prodej vystavuje nebo do oběhu dává. Dle článku 5. mohou závadné předměty za propadlé prohlášeny býti.

Kvartál pohřební jest čtvrtletní obnos příjmů úředníka v činné službě zemřelého, jenž se za jistých podmínek zákonných pozůstalé vdově ku krytí výloh s nemocí a pohřbem spojených ze státní pokladny vyplácí (dv. dek. ze dne 13. května 1824 sb. z. pol. sv. 52 č. 55 sb. z. s. č. 2004).

Z á k o n n é p o d m í n k y ku dosažení kvartálu pohřebního jsou:

1. Úředník musil zemřít v aktivní službě.
2. Vdova pozůstalá musí býti dle stávajících normalí pense schopna.
3. Vdova musí prokázati, že výlohy s nemocí a pohřbem spojené z pozůstalosti manžela kryty býti nemohou, a
4. že jeho příjmy 600 zl. nepřevyšovaly.
5. I ona vdova jest oprávněna žádati za kvartál pohřební, jejíž manžel před odbytím 10 let služby zemřel následkem nemoci uhnané sobě ve službě, ježto pro ten případ stávající předpisy pensijní, vdově pozůstalé místo odbytného pensí 4. dílem platu manželova vyměřují. Za to ony vdovy úředníků, jichž mužové zemřeli před odbytím 10 let služby, nemají žádného nároku na kvartál pohřební, ježto ony obdrží jen odbytné normální, pensí však žádnou.

6. Kvartál pohřební může vdovám a sirotkům povolen býti, i když již delší doba od smrti manželovy neb otcovy uplynula, když nárok na to buď ještě před podáním žádosti za pensí neb aspoň současně s ní byl ku platnosti přiveden, a to z toho důvodu, ježto kvartál pohřební jen tomu účelu sloužiti má, by chudým příslušníkům sluhů státních, kteří ani tolik nezanechali, by z jejich nepatrné pozůstalosti lékař, léky a útraty pohřební se zaplatily, nutné prostředky se poskytl, a ježto potřeba takového opatření jen hned po smrti úředníka, nikoli však ještě v pozdější době nastati může (dekr. dv. k. ze dne 24. prosince 1840 č. 50.771—2106).

7. Kvartál pohřební poukáže se však jen tehda, když dotýčná vdova podavši průkaz o výlohách poslední nemoci a pohřbu svého manžela výměrem o projednání pozůstalosti dokáže, že tyto výlohy ani ze jmění manžela ani z jejího vlastního jmění, neměla-li sciziti nejpotřebnější náradí domácí, kryty býti nemohly a že ještě posud zaplacený nejsou (dek. dv. k. z 1. července 1843 sb. z. s. 717).

Kvitance (apocha) jest dle definice § 1426 o. o. z. písemné stvrzení splněného závazku.

I. **Náležitosti.** Kvitance musí obsahovati: jméno dlužníkovo a věřitelovo, předmět zapraveného závazku, místo a dobu zaplacení, jakož i podpis uspokojeného věřitele aneb jeho plnomocníka.

II. **Nárok na kvitanci.** Dlužník, který povinnosti své zadost učinil, jest oprávněn žádati, aby jemu vystavena byla kvitance těmito náležitostmi opatřená a může každou jinou kvitanci zákonu nevyhovující odmítnouti. Naproti tomu nenásleduje ze slov § 1426 o. o. z., že kvitance těmito předpisům neodpovídající není důkazem, neb o této otázce rozhoduje jedině soudní řád v ustanoveních o důkazu listinami. Zda-li dlužník splnění závazku na odevzdání řádné kvitance závislým činiti může, není zákonem přímo rozhodnuto; tuto otázku nelze však jinak, než kladně zodpověděti (arg. § 1052 o. o. z.). Při pohledávkách do knih vložených jest tudíž jmenovitě dlužník oprávněn žádati, aby jemu vydána byla kvitance ku výmazu schopná, jelikož jej jedině takováto kvitance závazku úplně sprostíti může.

III. **Průvodní moc.** Průvodnosť kvitance nezávisí dle rakouského práva od uplynutí jisté doby a bylo tudíž dotýčné, výslovné ustanovení článku 295 obch. z. zbytečno. Naproti tomu není vyloučen protidůkaz proti kvitanci i když jest tato legalisována nebo do knih vtčlena (roz. ze dne 6. července 1892 č. 7106 sb. »Gl. U.« č. 9052, ze dne 22. července 1871 č. 1681 sb. »Gl. U.« 4229, ze dne 19. listopadu 1872 sb. »Gl. U.« č. 10.328 sb. »Gl. U.« č. 4779).

IV. **Zákonné domněnky.** §§ 1427—1430 o. o. z. vyslovují zákonné domněnky, které se na vydání určité kvitance vztahují, které však vesměs vyvráceny býti mohou a tudíž pouhými domněnkami skutkovými (praesumptiones facti) jsou.

1. Kvitance o zaplacení kapitálu zakládá domněnku, že i úroky zaplacené byly. Není-li tomu tak, doporučuje se vyhraditi si výslovně při kvitování kapitálu případný nárok na úroky.

2. Kvitance, která o dávkách a důchodech aneb takových platech vydána byla, kteréž jako úroky z peněz, pozemků, domů nebo jmění z téhož titulu a v určitý čas placeny býti mají, (periodicky se vracející platy) zakládá domněnku, že, byla-li kvitována dávka posléze splatná, i dříve splatné dávky zapraveny byly. Vypočtení jednotlivých k této zákonné domněnce se vztahujících platů není tímto vyčerpáno. Dle Stubenraucha náležejí sem ku př. též příspěvky alimentární, odkazy důchodů atd. Ne dosti jasně jest v § 1429 o. o. z. výtčen rozdíl mezi úroky z peněz a úroky z kapitálu, ježto tyto poslednější ve všeobecnějším pojmu »úroků z peněz« jsou zahrnuty. Stubenrauch má za to, že úroky z kapitálu jedině úroky z půjček znamenají, kdežto úroky z peněz všechny ostatní úroky, jež v penězích se vyplácí, zejména úroky z prodlení zahrnují. Domněnka § 1429 o. o. z. nesmí se dle výslovného ustanovení téhož § v ten smysl vykládati, že kvitování novějšího dluhu zaplacení staršího dluhu téhož dlužníka proti těmž věřiteli předpokládá. Dle § 1430 o. o. z. předpokládá se o obchodnících a živnostnících, kteří se svými odběrateli v určitých lhůtách účty uzavírají, že, vydají-li kvitanci o zaplacení účtu z pozdější doby, jim též pohledávky z dřívější doby zaplacené byly. Ratio tohoto ustanovení jest táž jako v § 1429 o. o. z., ježto se i tu o periodicky se vracející platy jedná.

V. **Předpisy zákona občanského o kvitanci** platí též pro obchod, kdež ovšem větší volnosť panuje, kterou rychlý obrat v obchodě s sebou

nese. Z toho důvodu lze považovati účet slovíčkem »zapraveno« opatřený za úplnou kvitanci. Vytknouti sluší konečně ustanovení článku 296 obch. z., dle kterého ten, kdo kvitanci odevzdá, zmocněn jest i peníze přijmouti, ač nesvědčí-li proti tomu okolnosti platícímu známé.

VI. Náklady kvitování. Velmi spornou jest pro nedostatek zákonných ustanovení otázka, kdo náklad na kvitanci nésti má. Neboť, ačkoliv zákon nařizuje, že dlužník oprávněn jest kvitanci žádati, nestanoví ničeho o tom, kdo náklad s vydáním kvitance spojený nésti má. Jedni tvrdí, že náklady kvitování dlužník nésti má, odůvodňující to tím, že v opačném případě věřitel by méně dostal než sám dlužníkovi dal, jmenovitě, když se jedná o zápůjčku nezúročitelnou. Dle opačného mínění nemůže na dlužníku náklad ten žádán býti, jelikož má dlužník splniv svůj závazek, nárok na řádnou kvitanci. K tomuto mínění přidala se též judikatura nejv. soudního dvoru (na př. roz. ze dne 29. srpna 1882 č. 7617 sb. »Gl. U.« č. 9804, ze dne 19. dubna 1882 č. 2976 sb. »Gl. U.« č. 8959, ze dne 28. ledna 1879 č. 719 sb. »Gl. U.« č. 7306 a j. v.), směnečné pohledávky v knihách zapsané vyjímajíc a řídíc se zásadou, že dle čl. 39 sm. ř. věřitel jedině ku kvitování na směnce zavázán jest, a že v takovém případě náklad s vydáním kvitance spojený stihne dlužníka. (roz. ze dne 7. října 1885 11.429 sb. »Gl. U.« č. 10.732).

VII. Právo poplatkové.

1. Kvitancí ve smyslu poplatkového zákona rozumí se potvrzení o příjmu věci cenitelné, k níž ten, kdo příjem stvrzuje neb ten, v jehož jméně se příjem stvrzuje, nabývá práva vlastnického. Kvitance, má-li tyto náležitosti, podrobena jest kolku dle stupnice II., jinak podléhá poplatku stálému 50 kr., ač nevypadne-li dle stupnice poplatek nižší (p. s. 47, a, b popl. z.). Obnáší-li hodnota předmětu kvitovaného méně než 2 zl., jest kvitance kolku prosta (p. s. 48 n. popl. z.). Potvrzuje-li se příjem peněz v listině o hlavním právním jednání zřízené (ku př. kvitování ceny tržové ve smlouvě tržové (t. zv. kvitování per contractum), nepodléhá kvitance zvláštnímu poplatku (pozn. k p. s. 47, a popl. z.). Kvitance o vydání soudních deposit podléhá poplatku 50 kr. z archu, není-li dle stupnice kolkové poplatek menší (p. s. 47, a popl. z.; viz též výn. min. fin. ze dne 21. července 1851 č. 23.749 a ze dne 29. září 1853 č. 36.753, jakož i výn. min. spr. ze dne 31. ledna 1867 č. 27 ř. z.). Ačkoliv min. fin. vyslovilo zásadu (roz. ze dne 27. listopadu 1876 č. 26.627 a ze dne 30. dubna 1878 č. 9.663), že přitisknutím razítka jest oddůvodněna poplatnost, poněvadž připojený otisk razítka prý zastupuje podpis příjemce, přece nelze této zásady užití při spolcích a spořitelnách, kdež žádá se vlastnoruční podpis osob ku stvrzení oprávněných, ač není-li ve stanovách výslovně stanoveno, že připojení otisku razítka za právoplatné potvrzení považovati jest.

2. Bezvýminečně kolku prosty jsou:

a) Kvitance o navrácení nedluhu, zejména též o vrácení přeplacených dávek (daní neb poplatků) veřejných (státních, zemských, okresních, obecních), jakož i prominutých dávek veřejných nebo pokut (p. s. 48, c popl. z.).

b) Kvitance o navrácení předmětů, úředně nebo soudně obstavených, nebo ku zjištění pokut složených a vůbec mimo úřední deposita o vrácení všech předmětů, které státní správa, obce nebo veřejné ústavy pouze

v opatrování měly a jež řádnému majiteli vrací, zejména též o vrácení vadí, služebních a jiných kaucí a listin zjišťovacích atd., ač-li předmět ku zjištění odevzdaný za půjčku považován býti nemůže (p. s. 48, d popl. z. a výn. min. fin. ze dne 8. června 1851 č. 16.315, ze dne 31 srpna 1858 č. 143 ř. z. §§ 30, 33, 40).

c) Kvitance o náhradách za výkony státu, obcím neb veřejným úřadům prokázané, které nezakládají se v občansko-právním poměru, nýbrž jako dávka nebo jiný výkon pro účely správy státní zvláštními předpisy se nařizují na př. přípřež, nocležné při ubytování vojska (p. s. 48, g popl. z.). Sem patří též kvitance o záležitostech trestních vydané (výn. min. fin. ze dne 2. září 1853 č. 175 ř. z., výn. min. sprav. ze dne 17. srpna 1850 č. 332 ř. z.).

d) Kvitance o úrocích dlužních úpisů státních a jim na roveň postavených obligací, při jichž vydání osvobození od kolku pro kvitance o úrocích výslovně zajištěno bylo, dále kvitance o úrocích státních úpisů dlužních, kupony opatřených, v případech, kdy kupony dle stávajících předpisů z oběhu vzaty a úroky jen na kvitance se vyplácejí (p. s. 48, h popl. z., nař. min. ze dne 31. července 1855 č. 136, 137 ř. z., ze dne 22. října 1857 č. 202 ř. z., ze dne 18. ledna 1861 č. 11 ř. z.; výn. min. fin. ze dne 15. července 1868 č. 1.617).

e) Kvitance o zaplaceném nebo navraceném školném, které veřejnému fondu neb obci odevzdati dlužno (p. s. 48, i popl. z.).

f) Kvitance o smluvených náhradách živelních pohrom (p. s. 48, k popl. z.).

g) Kvitance o almužnách t. j. dobrovolných nebo přikázaných skrovných příspěvcích na podporu chudých osob (p. s. 48, l popl. z.).

h) Konečně kvitance kněžší neb správy kostelní o obnosech na mše nefundované obdržných (p. s. 48, o popl. z., výn. min. fin. ze dne 30. srpna 1851 č. 18.667 a ze dne 25. března 1852 č. 8.629).

i) Kvitance na směnkách, kupeckých poukázkách, listech závazkových, skladních, jež jsou podrobeny poplatku dle stupnice I.

k) Kvitance o úrocích neb kuponech neb talonech, které vydávají pokladny sirotčí zástupcům poručenců neb opatrovanců ku přijetí legitimovaným (nař. min. spr. a fin. ze dne 16. listopadu 1850 č. 448 ř. z. a ze dne 31. ledna 1867 č. 27 ř. z.).

l) Kvitance o příjmech s penízem udatnosti spojených (nař. min. fin. ze dne 11. července 1857 č. 129 ř. z.).

m) Kvitance starostů obecních o částkách, které jakožto pokuty pořádkové bernímu úřadu byly zaplacený dle § 57 zák. ze dne 23. května 1883 č. 83 ř. z. (nař. min. fin. ze dne 11. června 1883 č. 91 ř. z.).

n) Kvitance o úrocích vyplacených z vojenských kaucí svatebních (vyhl. min. fin. ze dne 8. června 1873 č. 2.298 č. 125 ř. z. a ze dne 25. září 1883 č. 155 ř. z.).

o) Kvitance o výhrách loterních (pozn. 4 ku p. s. lit. B popl. z. a zák. ze dne 31. března 1890 č. 33 ř. z.).

p) Kvitance o náhradě za odvedené koně (nař. min. zem. obr., min. or. a min. vn. ze dne 18. března 1891 č. 35 ř. z.).

Kvota rakousko-uherská.

I. Povaha a význam.

Otázka kvotová, t. j. otázka, v jakém poměru procentualním každá